

•• ธุรกิจฟุ้งฟุ้งธรรมชาติ หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ (Extractives) อาทิ การทำเหมืองแร่ การสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน เป็นกิจการที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และถือเป็นธุรกิจที่อยู่ต้นน้ำในระบบเศรษฐกิจ

ด้วยสภาพของธุรกิจที่แสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญหลักของธุรกิจ ประกอบกับแหล่งทรัพยากรที่จะนำมาใช้ประโยชน์ มักอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่เหล่านั้นยังขาดการพัฒนา ซึ่งกลายเป็นทั้งความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจ

MBA

CSV ในธุรกิจ ฟุ้งฟุ้งธรรมชาติ

เรื่อง : ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการ
ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา

ที่สัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

หากธุรกิจมิได้ตระหนักว่า ผลกระทบต่อชุมชนที่เกิดจากการประกอบการ เป็นปัญหาแก้ongค์กร ความรับผิดชอบต่อสังคมจะอยู่ในระดับต่ำ กิจการอาจแสดงออกด้วยการเพิกเฉย หรือรับผิดชอบต่อให้น้อยที่สุด และหากเสี่ยงไม่ได้ ก็จะใช้วิธีการบิดเบือนเป็นทางออก

แต่หากธุรกิจเริ่มตระหนักว่า ผลกระทบดังกล่าวเป็นปัญหากับongค์กร ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมจะเพิ่มขึ้น กิจการจะทำการสร้างสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสีย ใช้การประชาสัมพันธ์ เป็นเครื่องมือดำเนินการ และเพิ่มกิจกรรมการบริจาคมากขึ้น จนกระทั่งเกิดสำนึกที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ด้วยการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการแก้ไขปัญหา จัดการ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินการกับปัญหาจนลุล่วง

การสร้างคุณค่าร่วม (Creating Shared Value: CSV) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับของการคิดค้นผลิตภัณฑ์ (Products) และริเริ่มตลาดใหม่

การสร้างคุณค่าร่วมในธุรกิจที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

CSV ใน 3 ระดับ

1

การคิดค้นผลิตภัณฑ์ และริเริ่มตลาดใหม่

- สร้างตลาดในท้องถิ่น ด้วยสินค้าและบริการขึ้นกลางที่เกิดขึ้นระหว่างผลิต (อาทิ น้ำตาลปราน หรือน้ำเพื่อการบริโภค ไฟฟ้า)

2

การปรับปรุงประสิทธิภาพ ในห่วงโซ่คุณค่า

- ปรับปรุงสมรรถภาพของแรงงานท้องถิ่น
- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ส่งมอบในห่วงโซ่คุณค่า
- เพิ่มสมรรถภาพในการเตรียมพร้อมเผชิญเหตุ และฟื้นฟูสภาพจากภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินในท้องถิ่น
- ปรับปรุงการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำพลังงาน และทรัพยากรอื่นๆ ในแหล่งดำเนินงาน

3

การพัฒนาความร่วมมือในท้องถิ่นที่เอื้อต่อธุรกิจ

- พัฒนาความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจในกลุ่ม
- ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างโลจิสติกส์ สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน
- เข้าเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานชุมชน ร่วมกับongค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มความร่วมมืออื่นในท้องถิ่น
- ดำรงบทบาทเชิงรุกในการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจในวงกว้าง
- ปรับปรุงขีดความสามารถด้านธรรมาภิบาลทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ

CSV ช่วยเสริมสร้างปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่ เพื่อสร้างให้เกิดเป็นคุณค่าร่วมระหว่างธุรกิจและสังคมไปพร้อมกันได้

โดยเฉพาะกับตลาดหรือกลุ่มลูกค้าที่ยังไม่ได้ รับการตอบสนอง ระดับของการกำหนด บรรทัดฐานใหม่ในเรื่องผลิตภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains) และระดับของการ พัฒนากลุ่มความร่วมมือ (Cluster) ในท้องถิ่น ที่เชื่อมต่อธุรกิจ

ในระดับผลิตภัณฑ์ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ สามารถนำผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผลิต อาทิ น้ำชลประทาน หรือน้ำเพื่อการบริโภค ไฟฟ้า มาจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น

ในระดับห่วงโซ่คุณค่า ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ สามารถปรับปรุงสมรรถภาพของ แรงงานท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่

ผู้ส่งมอบในห่วงโซ่คุณค่า เพิ่มสมรรถภาพในการเตรียมพร้อม เผชิญเหตุ และฟื้นฟูสภาพ จากภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินในท้องถิ่น ปรับปรุงการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ พลังงาน และทรัพยากรอื่น ๆ ในแหล่งดำเนินงาน

ในระดับกลุ่มความร่วมมือ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ สามารถพัฒนาความร่วมมือในท้องถิ่นที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจในกลุ่ม ลงทุนใน โครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายโลจิสติกส์ สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน เข้าเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานชุมชนร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มความร่วมมืออื่นในท้องถิ่น ดำรงบทบาทเชิงรุกในการพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจในวงกว้าง

ปรับปรุงขีดความสามารถด้านธรรมาภิบาล ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ

จะเห็นว่าธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำ ทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ สามารถ เพิ่มระดับความรับผิดชอบต่อสังคม จากการ ดูแลและจัดการกับผลกระทบทางลบ ยกระดับ มาสู่การส่งมอบผลกระทบในทางบวก ด้วยการพิจารณาว่าเป็นโอกาสของธุรกิจในการ ร่วมพัฒนาชุมชน โดยที่ธุรกิจสามารถใช้ สิทธิประโยชน์และความเชี่ยวชาญหลักของกิจการ และการเข้าร่วมกับหุ้นส่วนดำเนินการภายนอก ตามแนวคิด CSV มาช่วยเสริมสร้างปัจจัยทาง เศรษฐกิจและสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ในพื้นที่ เพื่อสร้างให้เกิดเป็นคุณค่าร่วมระหว่าง ธุรกิจและสังคมไปพร้อมกันได้ **M**